

Webinaari Paikallistieto kestävän maaseudun kehittämisessä - Kokemuksia asuttavuusanalyysistä 28.10.2025

Huomioita Vesj'kanasan asuttavuus hankkeesta
Savonlinnan Kylät ry
Mervi Lintunen ja Jouni Koskela

**Euroopan unionin
osarahoittama**

SavonLuotsi

Savonlinna

Savonlinnan saaristoalueet

- Savonlinnan kaupunki on keskellä saarien täplittämää Suomen suurinta järveä, Saimaata ja kaupungin keskustakin on rakennettu usealle saarelle. Saimaan suloisille saarille pääset joko kävellen siltoja pitkin tai vesiteitse esimerkiksi soutamalla tai melomalla.
- Savonlinnan saaristoalueet ovat osa Suomen suurinta järvioluetta, Saimaata, ja sisältävät monia saaria, kuten Linnansaaren ja Koloveden kansallispuistojen saaret sekä luonnonsuojelualueita. Savonlinnan saaristo tarjoaa upeita maisemia ja luontoelämyksiä, ja seudun tunnusmerkki on suuri vesistöalue, jota Saimaa hallitsee
- Saaristomaisilla manneralueilla ei koeta asuttavan saaristossa
- Etelä-Savossa ja Etelä-Karjalassa saaristossa asuvista puhuttu perintäisesti vesikansa – tästä nimi hankkeelle Vesj’kansan asuttavuus

**Euroopan unionin
osarahoittama**

SavonLuotsi

Savonlinna

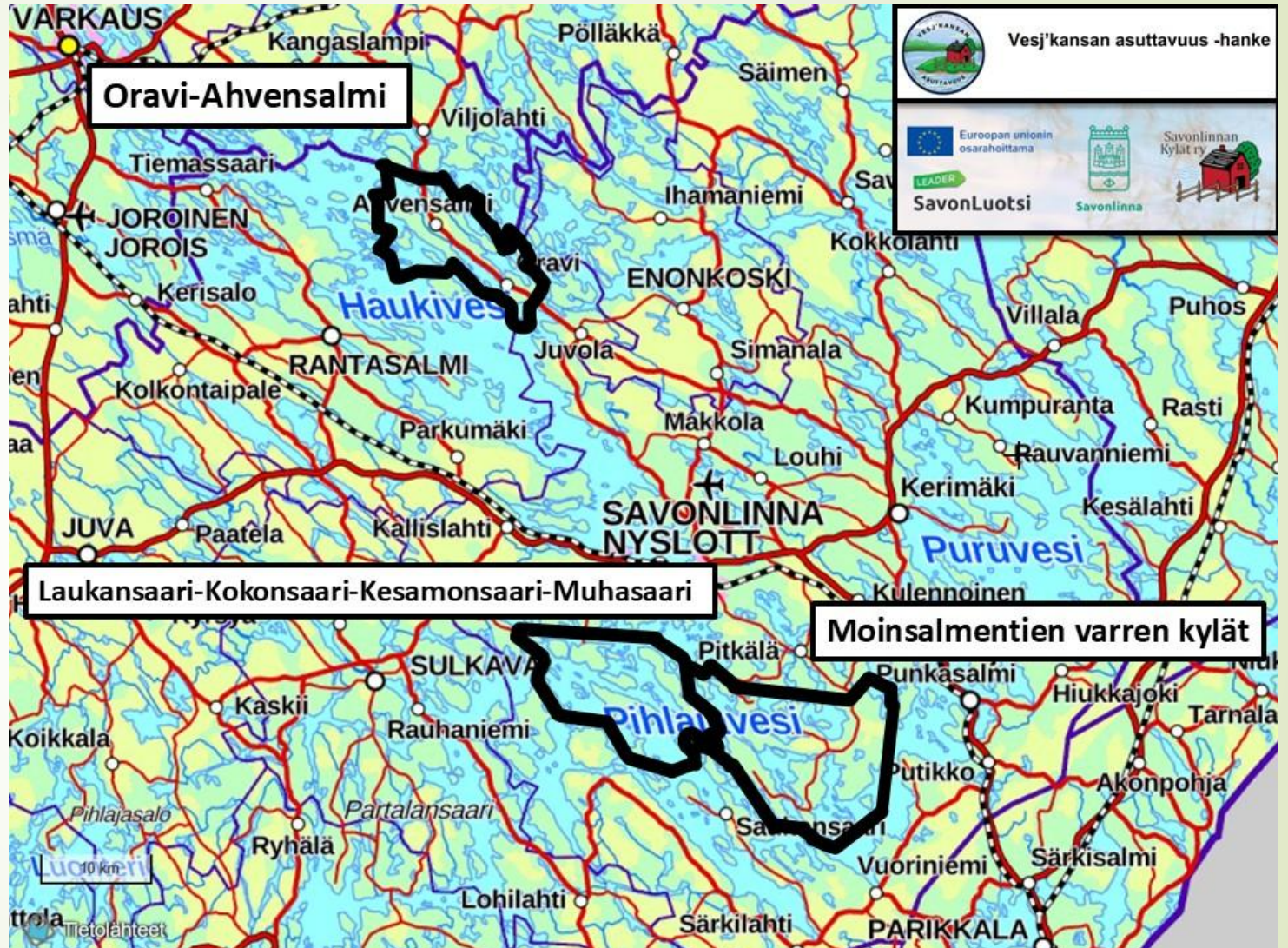
Huomioita Vesj'kansan asuttavuus -hankkeesta

Toteutusaika:
1.7.2024 – 31.10.2025

Mukana kolme pilottialuetta:
Moinsalmen tienvarren kylät
498 asukasta

Laukansaari-Kokonsaari-
Kesamonsaari –alue
72 asukasta

Oravin seutu
185 asukasta

Euroopan unionin
osarahoittama

LEADER

SavonLuotsi

Savonlinna

Huomioita Vesj'kansan asuttavuus-hankkeesta

- Tutkimusalueiden määrittely asukkaiden kanssa – huomiota ns. henkiset rajat eli kenen kanssa alueella on tehty yhteistyötä
- Asukkaiden rooli osana kansalaistutkimusta – asukas voi olla oman asiansa asiantuntija
- Savonlinnan saaristossa vakinaisesti asuvia asukkaita ei tunnisteta
- Saaristossa asuu "osoitteettomia" henkilöitä ympärivuoden, kun vapaa-ajan asunto ei voi muuttua vakinaiseksi asunnoksi
- Osalla saarista väestön määrä on noussut laskemisen sijaan – kiinnostus asua saaristossa suurta kyselyssä keskimäärin 40 % vastaajista. Kuntien mietittävä muuton esteiden poistamista/madaltamista.

**Euroopan unionin
osarahoittama**

SavonLuotsi

Savonlinna

Huomioita Vesj'kansan asuttavuus-hankkeesta

- Saimaan on sen rannoilla asuville vain järvi – ei korosteta eikä hehkuteta Saimaa brändiä
- Asukkaat tyytyväisiä elämääns – rauha, luonto, hiljaisuus, järvi korostuvat
- Norpan suojelutoimenpiteiden koetaan haittaavan asumista, mutta itse norppa ei vastusteta, vaan päinvastoin. Esim. norppien pesimispaikkoista ei kerrota
- Asukkaat kokevat välimatkan saaresta olevan lyhyempi kuin todellisuudessa – vain huono sää ja tiestön kunto muistuttaa välimatkasta
- Millään tutkimusalueella ei päivähoitoa, koulua – lapsia eniten Moinsalmen ja Oravin alueilla, joista koululaisia kuljetetaan useampaan eli kouluun

**Euroopan unionin
osarahoittama**

SavonLuotsi

Savonlinna

Huomioita Vesj'kansan asuttavuus-hankkeesta

- Pilottialueilla vähän työpaikkoja – etätyö ja yrittäjäyys tavallista
- Palvelut ja tuotteet ostetaan muualta – poikkeuksena Oravi, jossa kylä kauppa
- Kausiasukkaat kuljettavat vettä mukanaan
- Sadevettä kerätään harvoin talteen ja sitä käytetään kasvien kasteluun
- Pilottialueilla vielä vähän omaa energiantuotantoa esim. aurinkopanelien ja maalämmön muodossa
- Autot käyttävät alueella pääasiallisesti bensaa tai dieselä vähän sähköautoja
- Iäkkäiden asukkaiden palvelut ja niiden saatavuus huoletta. Terveystenhuollon ja lääkäreiden palveluihin ollaan tyytyväisiä, kun niihin lopulta pääsee. Turvattomuutta herättää Savonlinnan sairaalasta käytävä keskustelu – keskeiset palvelut karkaavat kauas

**Euroopan unionin
osarahoittama**

SavonLuotsi

Savonlinna

Huomioita Vesj'kansan asuttavuus-hankkeesta

- Suurin huoli infrasta eli tiestön kunnosta, verkkoyhteyksien ja sähköjen toimivuudesta ja lautta/lossiliikenteen turvaamisesta.
- Suomessa 20 yksityistiehoitokuntien ylläpitämää lossia/lautta ja niistä 7 on Savonlinnan kaupungin alueella. Tulevaisuudessa huoli rahoituksesta, koska lautat/lossit ovat alueella elämisen ehto.
- Kiinteistövero puhututtaa. Saaristossa ei nähdä mihin veroa käytetään. Tarvitaan yhteistä keskustelua veron kohdentumisesta ymmärryksen lisäämiseksi
- Jäätiet
 - Talvet haastavia
 - Yksityistä jäätietä (joita kaikki Savonlinnan saaristossa ovat) eivät saa käyttää pelastuslaitos, ambulanssit, poliisi, imuauto – avun saannin viivästyminen, asukkaille keskeistä suunnitella ja varautua eri riskeihin

**Euroopan unionin
osarahoittama**

SavonLuotsi

Savonlinna

Huomioita Vesj'kansan asuttavuus-hankkeesta

- Asukkaat ylpeitä asuinalueestaan
- Hankkeen aikana yhteisöllisyys lisääntynyt ja syntynyt yksi uusi kyläyhdistys
- Tulevaisuuteen katsotaan toiveikkaina ja alueen toimintaa sekä tapahtumia halutaan kehittää.
- Saariston monipuolinen hyödyntäminen osana Savonlinnan matkailua tärkeä. Reitistöjen ja julkisten rantautumispaikkojen tärkeys – ohjaa retkeilyä ja matkailua yhteisesti sovituille alueille.
- Saarelaisilla osaamista varautumiseen ja resilienssiin

**Euroopan unionin
osarahoittama**

SavonLuotsi

Savonlinna

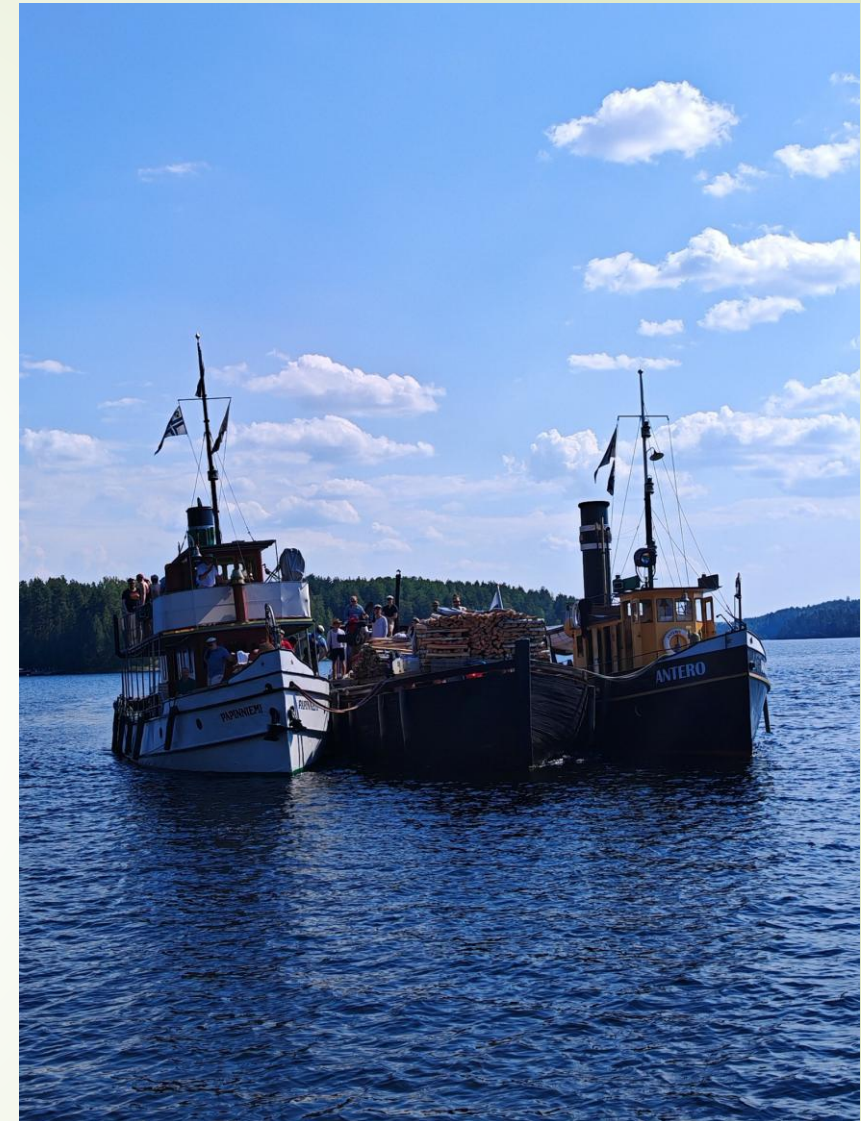

Kiitos!

Mervi Lintunen

Puh. 045 222 0585

Sähköposti mervi.vesjkansa@gmail.com

**Euroopan unionin
osarahoittama**

LEADER

SavonLuotsi

Savonlinna

